[2020] 9 ਐੱਸ.ਸੀ.ਆਰ. 593

ਹਿਤੇਸ਼ ਵਰਮਾ

ਬਨਾਮ

ਉੱਤਰਾਖੰਡ ਰਾਜ ਅਤੇ ਏ.ਐਨ.ਆਰ.

(2020 ਦੀ ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਪੀਲ ਨੰ. 707)

05 ਨਵੰਬਰ, 2020

[ਐੱਲ. ਨਾਗੇਸ਼ਵਰ ਰਾਓ, ਹੇਮੰਤ ਗੁਪਤਾ ਅਤੇ ਅਜੈ ਰਸਤੋਗੀ, ਜੇ.ਜੇ.]

ਫੌਜਦਾਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਕੋਡ, 1973:

ਐੱਸ. 482 - ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ - ਅਧੀਨ ਖਰਚੇ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ। 452, 504 ਅਤੇ 506 ਆਈਪੀਸੀ ਅਤੇ ਯੂ/ਐਸ. 3(1)(ਐਕਸ) (2016 ਦੇ ਐਕਟ ਨੰਬਰ 1 ਦੁਆਰਾ 3(1)(ਆਰ) ਵਜੋਂ ਬਦਲਿਆ ਗਿਆ) ਅਤੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਅਤੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਨਜਾਤੀਆਂ (ਅੱਤਿਆਚਾਰ ਰੋਕੂ) ਐਕਟ, 1989 ਦੇ 3(1)(ਈ) - ਖਾਰਜ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ- ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਅਪੀਲ - ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ: ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧ ਸਥਾਪਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ - ਇਸ ਲਈ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਦੋਸ਼ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ - ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਮਰੱਥ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਐੱਸ. 482 - ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਨੂੰ ਅੰਸ਼ਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਰੱਦ ਕਰਨਾ - ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ: ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਨੂੰ ਅੰਸ਼ਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਮਨਾਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਅਤੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਨਜਾਤੀਆਂ (ਅੱਤਿਆਚਾਰਾਂ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ) ਐਕਟ, 1989:

ਐੱਸ.3(1)(ਐਕਸ) (2016 ਦੇ ਐਕਟ ਨੰ. 1 ਦੁਆਰਾ 3(1)(ਆਰ) ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਦਲਿਆ ਗਿਆ)- ਦੀ ਲਾਗੂਯੋਗਤਾ - ਫੜੇ ਗਏ: ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਮੂਲ ਤੱਤ। 3(1)(ਆਰ) ਇਹ ਹਨ ਕਿ ਐਸ.ਸੀ ਜਾਂ ਐਸ.ਟੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਅਪਮਾਨਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਅਪਮਾਨ ਜਾਂ ਧਮਕਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਅਪਮਾਨ ਜਾਂ ਧਮਕਾਇਆ ਜਾਣਾ ਜਨਤਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ - ਸਾਰੇ ਅਪਮਾਨ ਅਤੇ ਧਮਕੀਆਂ ਨਹੀਂ ਆਉਣਗੀਆਂ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ - ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ, ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

ਅਪੀਲ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਅਦਾਲਤ

ਆਯੋਜਤ: 1.1 ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਅਤੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਕਬੀਲਿਆਂ (ਅੱਤਿਆਚਾਰ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ) ਐਕਟ, 1989 ਸਮਾਜ ਦੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਵਰਗਾਂ ਦੀਆਂ ਸਮਾਜਿਕ ਆਰਥਿਕ ਸਥਿਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਪਮਾਨ, ਅਪਮਾਨ ਅਤੇ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਵਰਗੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਾਨ-ਮਾਲ ਤੋਂ ਵੀ ਵਾਂਝਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਐਕਟ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ

ਦੇਣਾ ਹੈ ਜੋ ਅਪਮਾਨ, ਅਪਮਾਨ ਅਤੇ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਅਪਰਾਧ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਐਕਟ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਸਮਾਜ ਦੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਵਰਗ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਉੱਚ ਜਾਤੀ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ। [ਪੈਰਾ 10][600-ਡੀ-ਈ]

1.2 ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3(1)(ਐਕਸ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਸੀ। ਉਕਤ ਧਾਰਾ 2016 ਦੇ ਐਕਟ ਨੰ. 1 ਦੁਆਰਾ ਬਦਲੀ ਗਈ ਹੈ। 26.1.2016. ਬਦਲਿਆ ਅਨੁਸਾਰੀ ਵਿਵਸਥਾ ਸੈਕਸ਼ਨ 3(1)(ਆਰ) ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3(1)(ਆਰ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਮੂਲ ਤੱਤਾਂ ਨੂੰ "1) ਕਿਸੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਜਾਂ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਕਬੀਲੇ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਦਾ ਅਪਮਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਅਪਮਾਨ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਧਮਕਾਉਣਾ ਅਤੇ 2) ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਵਰਗੀਕ੍ਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਨਤਕ ਦ੍ਰਿਸ਼"। [ਪਾਰਾ 11 ਅਤੇ 12] [600- ਈ, ਜੀ]

1.3 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3(1)(ਆਰ) ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਜਾਂ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਕਬੀਲੇ ਦੇ ਕਿਸੇ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਅਪਮਾਨਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਅਪਮਾਨ ਅਤੇ ਧਮਕਾਉਣ ਦੇ ਅੰਸ਼ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਸਾਰਾ ਅਪਮਾਨ ਜਾਂ ਧਮਕਾਉਣਾ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਜਿਹਾ ਅਪਮਾਨ ਜਾਂ ਧਮਕਾਉਣਾ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਜਾਂ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਨਜਾਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਪੀੜਤ ਦੇ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। [ਪੈਰਾ 13][600-ਜੀ-ਐੱਚ; 601-ਏ]

1.4 ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧ ਉਦੋਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਵਰਗ ਦੇ ਇੱਕ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਅਪਮਾਨ, ਅਪਮਾਨ ਅਤੇ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਮੀਨ ਉੱਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਬੇਇੱਜ਼ਤੀ, ਅਪਮਾਨ ਜਾਂ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹਰ ਨਾਗਰਿਕ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਆਪਣੇ ਇਲਾਜ ਦਾ ਲਾਭ ਲੈਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਜੇਕਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜਾਂ ਉਸ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਨੇ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਧਿਰਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਿਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਆਪਣੇ ਉਪਾਅ ਦਾ ਲਾਭ ਲੈ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਅਜਿਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਇਸ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 13][601-ਏ-ਸੀ]

1.5 ਇਸਲਈ, ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਤੱਥ 'ਤੇ ਸਥਾਪਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੂਚਨਾ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਜਾਂ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਕਬੀਲੇ ਦੇ ਕਿਸੇ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਇਸ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਅਪਮਾਨਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਨਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਪੀੜਤ ਅਜਿਹੀ ਜਾਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਧਿਰਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਕਰਨ ਦਾ

ਇਲਜ਼ਾਮ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ ਜੋ ਜਾਇਦਾਦ ਉੱਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3(1)(ਆਰ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਜੁਰਮ ਨਹੀਂ ਬਣਦਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 18][603-ਡੀ]

ਖੁਮਾਨ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ (2019) ਐਸਸੀਸੀ ਔਨਲਾਈਨ ਐਸਸੀ 1104; ਗੇਰੀਜ ਪੇਂਟੀਆ ਬਨਾਮ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ. (2008) 12 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 531 : [2008] 12 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 623 - 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ।

ਆਸ਼ਾਬਾਈ ਮਛਿੰਦਰ ਅਧਾਗਲੇ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ. (2009) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 789 : [2009] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 382- ਵੱਖਰਾ।

1.6 ਉਪਬੰਧ ਦਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਮੁੱਖ ਅੰਸ਼ "ਜਨਤਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਥਾਂ" ਵਿੱਚ ਅਪਮਾਨ ਜਾਂ ਧਮਕਾਉਣਾ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਵਾਰਦਾਤ ਇਮਾਰਤ ਦੀ ਚਾਰ ਦੀਵਾਰੀ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੋਈ ਹੈ। ਸੂਚਨਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਦਾ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਘਰ ਵਿੱਚ ਘਟਨਾ ਦੇ ਸਮੇਂ ਜਨਤਾ ਦਾ ਕੋਈ ਮੈਂਬਰ (ਸਿਰਫ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਜਾਂ ਦੋਸਤ ਹੀ ਨਹੀਂ) ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, "ਜਨਤਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਥਾਂ 'ਤੇ" ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਉਚਾਰਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਮੂਲ ਤੱਤ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਹਨ ਪਰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਮਾਰਤ ਦੀ ਚਾਰ ਦੀਵਾਰੀ ਦੇ ਅੰਦਰ ਮੌਜੂਦ ਵਿਅਕਤੀ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ ਜਗ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਐਫਆਈਆਰ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇਮਾਰਤ ਦੀ ਚਾਰ ਦੀਵਾਰੀ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੋਈ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਸੀ। [ਪਾਰਾ 14 ਅਤੇ 15] [601-ਡੀ; 602-ਸੀ-ਈ]

ਸਵਰਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ. ਸਟੇਟ ਬਨਾਮ ਸਟੈਂਡਿੰਗ ਕਾਉਂਸਲ ਅਤੇ ਓਆਰਐਸ ਦੁਆਰਾ। (2008) 8 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 435 : [2008] 12 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 132- 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ।

2.1 ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਝੂਠੀ ਅਤੇ ਬੇਬੁਨਿਆਦ ਐਫਆਈਆਰ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 482 ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 19][603-ਐੱਫ]

ਡਾ: ਸੁਭਾਸ਼ ਕਾਸ਼ੀਨਾਥ ਮਹਾਜਨ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਅਤੇ ਐਨ.ਆਰ. (2018) 6 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 454 :[2018] 4 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ877; ਭਾਰਤ ਦੀ ਯੂਨੀਅਨ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ. (2020) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 761 : [2019] 12 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 1125- ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਰਾਜ ਚੌਹਾਨ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ. (2020) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 727 - 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ।

2.2 ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਨੂੰ ਅੰਸ਼ਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਮਨਾਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਦੀ ਧਾਰਾ 482 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਾਇਰ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਚ ਪੀ.ਸੀ., ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਜਾਂ ਫਿਰ ਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਤ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸਦੇ ਦਖਲ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵਿਰੁੱਧ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3(1)(ਆਰ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ ਨਹੀਂ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਉਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਹੋਰ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਐਫਆਈਆਰ ਸਮਰੱਥ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਈ ਜਾਵੇਗੀ। [ਪਾਰਾ 23, 24 ਅਤੇ 25] [605-ਸੀ-ਡੀ; 606-ਏ-ਬੀ]

ਈਸ਼ਵਰ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ. ਬਨਾਮ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਅਤੇ ਐਨ.ਆਰ. (2018) 13 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 612 : [2017] 11 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 145- 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ।

<u>ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ</u>

[2008] 12 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 132	**ਪੈਰਾ 14**	**'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ**
[2018] 4 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 877	**ਪੈਰਾ 19**	**'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ**
[2019] 12 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 1125	**ਪੈਰਾ 19**	**'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ**
(2020) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 727	**ਪੈਰਾ 20**	**'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ**
[2008] 12 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 623	**ਪੈਰਾ21**	**'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ**
[2009] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 382	**ਪੈਰਾ21**	**'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦਾ ਹੈ**
[2017] 11 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 145	**ਪੈਰਾ23**	**'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ**

ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: 2020 ਦੀ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 707।

20.07.2020 ਨੂੰ ਉੱਤਰਾਖੰਡ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨੈਨੀਤਾਲ ਵਿਖੇ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਮਿਸਕ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ। 2020 ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰ. 507

ਆਯੂਸ਼ ਨੇਗੀ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਮਾਨਿਨੀ ਰਾਏ, ਅਤੁਲ ਸ਼ਰਮਾ, ਰਾਹੁਲ ਸ਼ਰਮਾ, ਕਪਿਲ ਪੰਤ, ਐਡਵ. ਦਿਖਾਈ ਦੇਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਲਈ.

ਹਿਤੇਸ਼ ਵਰਮਾ ਬਨਾਮ ਉੱਤਰਾਖੰਡ ਰਾਜ

ਵੱਲੋਂ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ

ਹੇਮੰਤ ਗੁਪਤਾ, ਜੇ.

1.ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਉੱਤਰਾਖੰਡ ਦੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ 20.7.2020 ਨੂੰ ਨੈਨੀਤਾਲ ਵਿਖੇ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਦੋਸ਼ ਪੱਤਰ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਾਬਤਾ ਫ਼ੌਜਦਾਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ, 1973[1] ਦੀ ਧਾਰਾ 482 ਅਧੀਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪਟੀਸ਼ਨ। ਨਾਲ ਹੀ 25.6.2020 ਦੇ ਸੰਮਨ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

2. 10.12.2019 ਨੂੰ 10.12.2019 ਨੂੰ 10:00 ਵਜੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਾਪਰੀ ਘਟਨਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਦੁਆਰਾ 11.12.2019 ਨੂੰ 23:24 ਵਜੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਐਫਆਈਆਰ ਨੰਬਰ 173 ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਐਫਆਈਆਰ ਧਾਰਾ 452, 504, 506 ਆਈਪੀਸੀ ਅਤੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਅਤੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਨਜਾਤੀ (ਅੱਤਿਆਚਾਰ ਰੋਕਥਾਮ) ਐਕਟ, 1989[2] ਦੀ ਧਾਰਾ 3(1)(ਐਕਸ) ਅਤੇ 3(1)(ਈ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਐਫਆਈਆਰ, ਜਦੋਂ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ:

> ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮਾਣਯੋਗ ਐਸਐਚਓ, ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਇਸ ਸਮੇਂ ਗ੍ਰਾਮ ਨਵੀਂ ਬਾਜੇਤੀ ਪੱਤੀ ਚੰਡਕ ਤਹਿਸੀਲ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪਿਥੌਰਾਗੜ੍ਹ ਦਾ ਵਸਨੀਕ ਹੈ। ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਖੇਤ ਨੰ: 6195, 6196 ਅਤੇ 6199 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਮਕਾਨ ਬਣਾ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਪਰ ਬੰਸ਼ੀਲਾਲ, ਪਿਆਰੇਲਾਲ ਪੁੱਤਰ ਸਵਰਗੀ ਹਰ ਲਾਲ, ਹਿਤੇਸ਼ ਵਰਮਾ ਪੁੱਤਰ ਸ. ਪਿਆਰੇਲਾਲ, ਪਵਨ ਵਰਮਾ ਪੁੱਤਰ ਬੰਸ਼ੀਲਾਲ, ਪਿਆਰੇਲਾਲ ਨਾਲ ਉਮਾ ਵਰਮਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨੇਪਾਲੀ ਘਰੇਲੂ ਮਦਦਗਾਰ ਰਾਜੂ ਪਿਛਲੇ 6 ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਖੇਤਾਂ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀ ਬਿਨੈਕਾਰ ਦੇ ਪਤੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨਾਲ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਕਰਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਜਾਨੋਂ ਮਾਰਨ ਦੀਆਂ ਧਮਕੀਆਂ ਦਿੰਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਜਾਤੀ ਰੰਗ ਦੀਆਂ ਗਾਲਾਂ ਕੱਢਦੇ ਸਨ। 10.12.2019 ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 10 ਵਜੇ ਦੇ ਕਰੀਬ ਇਹ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀ ਉਸ ਦੀ ਇਮਾਰਤ ਦੀ ਚਾਰ ਦੀਵਾਰੀ ਵਿੱਚ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਦਾਖਲ ਹੋ ਗਏ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ 'ਤੇ ਗਾਲੀ-ਗਲੋਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਜਾਨੋਂ ਮਾਰਨ ਦੀਆਂ ਧਮਕੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਅਤੇ ਜਾਤੀਸੂਚਕ ਟਿੱਪਣੀਆਂ / ਗਾਲੀ ਗਲੋਚ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਸਾਰੀ ਦਾ ਸਮਾਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੀਮਿੰਟ ਲੈ ਗਏ। , ਲੋਹਾ, ਰਾਡ, ਇੱਟਾਂ। ਬਿਨੈਕਾਰ ਇੱਕ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਤੀ ਦੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ/ਅਪਮਾਨਾਂ (ਬੁਰਾ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ) ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮਾੜੀ ਜਾਤੀ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀ ਹੋ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਮੁਹੱਲੇ / ਆਸਪਾਸ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਰਹਿਣ ਦੇਵਾਂਗੇ। ਸਤਿਕਾਰ ਸਰ, ਬਿਨੈਕਾਰ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਤੋਂ ਉਸਦੀ ਜਾਨ ਨੂੰ ਖਤਰਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ,

---

1 ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, 'ਕੋਡ'

2 ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, "ਐਕਟ"।

ਇਹ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਲੋੜੀਂਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ…''

3. ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2 ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਐਫਆਈਆਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਧਾਰਾ 504, 506 ਆਈਪੀਸੀ ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3(1)(ਐਕਸ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇੱਕ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ, ਇਸ ਲਈ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 25.6. ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਸੀ। .2020. ਇਹ ਉਹ ਹੁਕਮ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਸਮੇਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜੋ ਅਸਫਲ ਰਹੀ ਸੀ।

4. ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਸ਼੍ਰੀ ਪਵਨ ਵਰਮਾ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, 11.12.2019 ਨੂੰ ਲਗਭਗ 23:47 ਵਜੇ ਇੱਕ ਐਫਆਈਆਰ ਨੰਬਰ 174 ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜੋ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ 9:45 ਵਜੇ ਵਾਪਰੀ ਸੀ। 11.12.2019 ਨੂੰ ਘੰਟੇ। ਉਕਤ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਖਿਲਾਫ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਚੀਫ਼ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ, ਪਿਥੌਰਾਗੜ੍ਹ ਨੇ 2.7.2020 ਨੂੰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਧਾਰਾ 323 ਅਤੇ 354 ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਸੀ।

5. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਅਤੇ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 482 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਗੇਰੀਜ ਪੈਂਟਾਈਆ ਅਤੇ ਓਆਰਐਸ.3 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਾਤੀ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਧਿਆਨ ਇੱਕ ਹੋਰ ਫੈਸਲੇ ਵੱਲ ਖਿੱਚਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਆਸ਼ਾਬਾਈ ਮਛਿੰਦਰ ਅਧਾਗਲੇ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ. 4, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਐਫਆਈਆਰ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਪਹਿਲੀ ਸੂਚਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਮੁਲਜ਼ਮ ਦੀ ਜਾਤ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਦੋਵੇਂ ਕੇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕੋ ਮੁੱਦੇ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੇ ਹਨ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੰਨਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸੂਚਨਾ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨਾਲ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨਾਲ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਲਾਗੂ ਪਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਅਤੇ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਪਟੀਸ਼ਨ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ।

6. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਜਾਇਦਾਦ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਵਾਦ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਹਨ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਐਫਆਈਆਰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਦੁਆਰਾ ਸਿਰਫ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਝੂਠੇ ਅਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ. ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਐਫਆਈਆਰ ਵਿੱਚ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੁਲਿਸ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਇਸ

3 (2008) 12 ਐਸਸੀਸੀ 531

4 (2009) 3 ਐਸਸੀਸੀ 789

ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿਚ ਨਾ ਤਾਂ ਸੂਚਨਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਦੀ ਜਾਤ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਹ ਦੋਸ਼ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਜਨਤਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਨਾਲ ਹੀ, ਅਪਮਾਨਜਨਕ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੂਚਨਾ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀ ਹੈ।

7. ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਰਾਜ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਕੁਝ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਸੂਚਨਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਸੰਸਕਰਣ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਪਰਿਵਾਰ ਸੂਚਨਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਹਾਈਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸਹੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਅਹਿਸਾਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

8. ਇਹਨਾਂ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਪਿੱਠਭੂਮੀ ਵਿੱਚ, ਐਕਟ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਉਚਿਤ ਹੈ। ਇਹ ਹੇਠ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

> "ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਅਤੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਕਬੀਲਿਆਂ ਦੀਆਂ ਸਮਾਜਿਕ-ਆਰਥਿਕ ਸਥਿਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਲਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਉਪਾਵਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਉਹ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਾਗਰਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਪਰਾਧ, ਅਪਮਾਨ, ਅਪਮਾਨ ਅਤੇ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਕਈ ਬੇਰਹਿਮ ਘਟਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਾਨ ਅਤੇ ਮਾਲ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਇਤਿਹਾਸਕ, ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਗੰਭੀਰ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।
>
> 2. ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਅਤੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਕਬੀਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਆਦਿ ਦੇ ਪ੍ਰਸਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਕਾਰਨ, ਉਹ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਬਾਕੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਪਿਆਰ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਛੂਤ-ਛਾਤ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਥਾਵਾਂ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਕਾਨੂੰਨੀ ਉਜਰਤਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਕੋਈ ਬੰਧੂਆ ਅਤੇ ਜਬਰੀ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਸਵਾਰਥੀ ਲੋਕ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਡਰਾਉਣ ਅਤੇ ਡਰਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਅਤੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਕਬੀਲਿਆਂ ਦੇ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਸਵੈ-ਮਾਣ ਜਾਂ ਆਪਣੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਇੱਜ਼ਤ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਹ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਤੇ ਤਾਕਤਵਰਾਂ ਲਈ ਚਿੜਚਿੜੇ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਅਤੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਕਬੀਲਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਸਰਕਾਰੀ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਵੀ ਕਬਜ਼ਾ ਅਤੇ ਕਾਸ਼ਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਨਾਰਾਜ਼ ਹੈ ਅਤੇ ਅਕਸਰ ਇਹ ਲੋਕ ਸਵਾਰਥੀ ਹਿੱਤਾਂ ਦੇ ਹਮਲਿਆਂ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਤੋਂ, ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਨੁੱਖੀ ਮਲ-ਮੂਤਰ ਵਰਗੇ ਅਖਾਣ ਪਦਾਰਥਾਂ ਨੂੰ ਖਾਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਬੇਸਹਾਰਾ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਅਤੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਕਬੀਲਿਆਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਕਤਲੇਆਮ ਅਤੇ ਸਮੂਹਿਕ ਔਰਤਾਂ ਨਾਲ ਬਲਾਤਕਾਰ ਵਰਗੇ ਕੁਝ ਅੱਤਿਆਚਾਰਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਰੁਝਾਨ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਅਤੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਨਜਾਤੀਆਂ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ,

ਨਾਗਰਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ, 1955 ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਵਿਧਾਨ ਦੀਆਂ ਆਮ ਧਾਰਾਵਾਂ ਵਰਗੇ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਨਾਕਾਫੀ ਪਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਗੈਰ-ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਨਜਾਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਅਤੇ ਰੋਕਣ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ।

9. ਐਕਟ ਦਾ ਲੰਮਾ ਸਿਰਲੇਖ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਅਤੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਕਬੀਲਿਆਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਅੱਤਿਆਚਾਰਾਂ ਦੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ, ਅਜਿਹੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤਾਂ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਰਾਹਤ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਸੇਬੇ ਲਈ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਪੀੜਤਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਜਾਂ ਇਤਫਾਕਨ ਮਾਮਲਿਆਂ ਲਈ।

10. ਇਹ ਐਕਟ ਸਮਾਜ ਦੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਵਰਗਾਂ ਦੀਆਂ ਸਮਾਜਿਕ ਆਰਥਿਕ ਸਥਿਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਲਈ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਪਮਾਨ, ਅਪਮਾਨ ਅਤੇ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਾਨ-ਮਾਲ ਤੋਂ ਵੀ ਵਾਂਝਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਐਕਟ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣਾ ਹੈ ਜੋ ਅਪਮਾਨ, ਅਪਮਾਨ ਅਤੇ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਅਪਰਾਧ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਐਕਟ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਸਮਾਜ ਦੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਵਰਗ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਉੱਚ ਜਾਤੀ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ।

11. ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3(1)(ਐਕਸ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਹੈ। ਉਕਤ ਧਾਰਾ 2016 ਦੇ ਐਕਟ ਨੰ. 1 ਦੁਆਰਾ ਬਦਲੀ ਗਈ ਹੈ। 26.1.2016. ਬਦਲੀ ਅਨੁਸਾਰੀ ਵਿਵਸਥਾ ਸੈਕਸ਼ਨ 3(1)(ਆਰ) ਹੈ ਜੋ ਹੇਠਾਂ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

"3(1)(ਆਰ) ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਕਿਸੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਜਾਂ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਨਜਾਤੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਥਾਂ ਤੇ ਅਪਮਾਨਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਅਪਮਾਨਿਤ ਜਾਂ ਧਮਕਾਉਣਾ;"

12. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3(1)(ਆਰ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਮੂਲ ਤੱਤਾਂ ਨੂੰ "1) ਕਿਸੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਜਾਂ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਕਬੀਲੇ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਦਾ ਅਪਮਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਅਪਮਾਨ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਧਮਕਾਉਣਾ ਅਤੇ 2) ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੇਣੀਬੱਧ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਨਤਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਦੇ ਅੰਦਰ ਰੱਖੋ"।

13. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3(1)(ਆਰ) ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਜਾਂ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਕਬੀਲੇ ਦੇ ਕਿਸੇ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਅਪਮਾਨਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਅਪਮਾਨ ਅਤੇ ਧਮਕਾਉਣ ਦੇ ਅੰਸ਼ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਸਾਰਾ ਅਪਮਾਨ ਜਾਂ ਧਮਕਾਉਣਾ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਜਿਹਾ ਅਪਮਾਨ ਜਾਂ ਧਮਕਾਉਣਾ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਜਾਂ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਨਜਾਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਪੀੜਤ ਦੇ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਐਕਟ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਅਤੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਕਬੀਲਿਆਂ ਦੀਆਂ ਸਮਾਜਿਕ ਆਰਥਿਕ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਕਰਨਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਾਗਰਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ,

ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧ ਉਦੋਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਵਰਗ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਅਪਮਾਨ, ਅਪਮਾਨ ਅਤੇ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਮੀਨ ਉੱਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਬੇਇੱਜ਼ਤੀ, ਅਪਮਾਨ ਜਾਂ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹਰ ਨਾਗਰਿਕ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਆਪਣੇ ਇਲਾਜ ਦਾ ਲਾਭ ਲੈਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਜੇਕਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜਾਂ ਉਸ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਨੇ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਧਿਰਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਿਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਆਪਣੇ ਉਪਾਅ ਦਾ ਲਾਭ ਲੈ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਅਜਿਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਇਸ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਹੈ।

14. ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਮੁੱਖ ਅੰਸ਼ "ਜਨਤਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਥਾਂ" ਵਿੱਚ ਅਪਮਾਨ ਜਾਂ ਧਮਕਾਉਣਾ ਹੈ। ਸਵਰਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਓਆਰਐਸ ਵਜੋਂ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ "ਜਨਤਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ ਸਥਾਨ" ਵਜੋਂ ਕੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਬਨਾਮ ਸਟੇਟ ਦੁਆਰਾ ਸਟੈਂਡਿੰਗ ਕਾਉਂਸਲ ਅਤੇ ਓਆਰਐਸ 5 .ਅਦਾਲਤ ਨੇ "ਜਨਤਕ ਸਥਾਨ" ਅਤੇ "ਜਨਤਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਾਨ ਵਿੱਚ" ਸਮੀਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜੇ ਇਮਾਰਤ ਦੇ ਬਾਹਰ ਕੋਈ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ. ਇੱਕ ਘਰ ਦੇ ਬਾਹਰ ਇੱਕ ਲਾਅਨ ਵਿੱਚ, ਅਤੇ ਲਾਅਨ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਸੜਕ ਜਾਂ ਸੀਮਾ ਦੀਵਾਰ ਦੇ ਬਾਹਰ ਲੇਨ ਤੋਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਲਾਅਨ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਨਤਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇੱਕ ਸਥਾਨ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ, ਜੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕਿਸੇ ਇਮਾਰਤ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਪਰ ਜਨਤਾ ਦੇ ਕੁਝ ਮੈਂਬਰ ਉੱਥੇ ਹਨ (ਸਿਰਫ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਜਾਂ ਦੋਸਤ ਨਹੀਂ) ਤਾਂ ਇਹ ਅਪਰਾਧ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਜਨਤਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ:

> "28. ਐਫਆਈਆਰ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲੇ ਸੂਚਨਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਵਿਨੋਦ ਨਾਗਰ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ 2 ਅਤੇ 3 (ਉਸਨੂੰ "ਚਮਾਰ" ਕਹਿ ਕੇ) ਦੁਆਰਾ ਬੇਇੱਜ਼ਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਹ ਇਮਾਰਤ ਦੇ ਗੇਟ 'ਤੇ ਖੜ੍ਹੀ ਕਾਰ ਦੇ ਕੋਲ ਖੜ੍ਹਾ ਸੀ। ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਨਤਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇੱਕ ਸਥਾਨ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਕ ਘਰ ਦਾ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਨਤਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇੱਕ ਜਗ੍ਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਮਾਮਲਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ ਜੇਕਰ ਕਥਿਤ ਅਪਰਾਧ ਇੱਕ ਇਮਾਰਤ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਜਨਤਾ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜੇਕਰ ਅਪਰਾਧ ਬਿਲਡਿੰਗ ਦੇ ਬਾਹਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇੱਕ ਘਰ ਦੇ ਬਾਹਰ ਇੱਕ ਲਾਅਨ ਵਿੱਚ, ਅਤੇ ਲਾਅਨ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਸੜਕ ਜਾਂ ਸੀਮਾ ਦੀਵਾਰ ਦੇ ਬਾਹਰ ਲੇਨ ਤੋਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਲਾਅਨ ਯਕੀਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਨਤਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇੱਕ ਸਥਾਨ ਹੋਵੇਗਾ। ਨਾਲ ਹੀ, ਜੇਕਰ ਟਿੱਪਣੀ ਕਿਸੇ ਇਮਾਰਤ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਜਨਤਾ ਦੇ ਕੁਝ ਮੈਂਬਰ ਉੱਥੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ (ਸਿਰਫ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਜਾਂ ਦੋਸਤ ਨਹੀਂ) ਤਾਂ ਇਹ ਵੀ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਜਨਤਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ, ਇਸ ਲਈ,

---

5 (2008) 8 ਐਸਸੀਸੀ 435

"ਜਨਤਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ ਸਥਾਨ" ਸਮੀਕਰਨ ਨੂੰ "ਜਨਤਕ ਸਥਾਨ" ਨਾਲ ਉਲਝਾਉਣਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਦਾ। ਇੱਕ ਸਥਾਨ ਇੱਕ ਨਿੱਜੀ ਸਥਾਨ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਜਨਤਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਦੇ ਅੰਦਰ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਇੱਕ ਜਨਤਕ ਸਥਾਨ ਦਾ ਅਰਥ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹੀ ਜਗ੍ਹਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਨਗਰਪਾਲਿਕਾ (ਜਾਂ ਹੋਰ ਸਥਾਨਕ ਸੰਸਥਾ) ਜਾਂ ਗਾਓਂ ਸਭਾ ਜਾਂ ਰਾਜ ਦੇ ਇੱਕ ਸਾਧਨ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਜਾਂ ਲੀਜ਼ 'ਤੇ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਨਿੱਜੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਜਾਂ ਨਿੱਜੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ।"

15. ਐਫਆਈਆਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਮੁਖਬਰ ਨਾਲ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਉਸ ਦੀ ਇਮਾਰਤ ਦੀ ਚਾਰ ਦੀਵਾਰੀ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਨ। ਸੂਚਨਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਦਾ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਘਰ ਵਿੱਚ ਘਟਨਾ ਦੇ ਸਮੇਂ ਜਨਤਾ ਦਾ ਕੋਈ ਮੈਂਬਰ (ਸਿਰਫ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਜਾਂ ਦੋਸਤ ਹੀ ਨਹੀਂ) ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, "ਜਨਤਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਥਾਂ 'ਤੇ" ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਉਚਾਰਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਮੂਲ ਤੱਤ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਹਨ ਪਰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਮਾਰਤ ਦੀ ਚਾਰ ਦੀਵਾਰੀ ਦੇ ਅੰਦਰ ਮੌਜੂਦ ਵਿਅਕਤੀ ਸਨ। ਦੋਸ਼ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਵਾਰਦਾਤ ਇਮਾਰਤ ਦੀ ਚਾਰ ਦੀਵਾਰੀ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੋਈ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਸਵਰਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਸ ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ ਜਗ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਐਫਆਈਆਰ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਅਨੁਸਾਰ ਇਮਾਰਤ ਦੀ ਚਾਰ ਦੀਵਾਰੀ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੋਈ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਸੀ।

16. ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਬਾਰੇ ਵਿਵਾਦ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਿਵਲ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ। ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪਿਛਲੇ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਉੱਤਰਦਾਇਕ ਨੰਬਰ 2 ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕਾਸ਼ਤ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦੇ ਰਹੇ ਸਨ। ਕਿਉਂਕਿ ਮਾਮਲਾ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲੰਬਿਤ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਉਕਤ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਕਾਰਨ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਵੀ ਝਗੜਾ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਪੀੜਤ ਨਾਲ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ, ਸੂਚਿਤ

ਜਾਂ ਸਿਰਫ ਇਸ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਕਿ ਉਹ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਜਾਂ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਨਜਾਤੀ।

17. ਖੁਮਨ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ 6 ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸੁਣਾਏ ਗਏ ਇੱਕ ਹੋਰ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3(2)(ਵੀ) ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸੀ, ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਵਧੀ ਹੋਈ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਲਈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਦੇਣ ਲਈ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਅਪਰਾਧ ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ

6 2019 ਐਸਸੀਸੀ ਔਨਲਾਈਨ ਐਸਸੀ 1104

ਮ੍ਰਿਤਕ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸੀ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ:

> "15. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਪਰਾਧ ਅਜਿਹਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3(2)(ਵੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਅਪਰਾਧ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਅਤੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਨਜਾਤੀ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ "ਖੰਗੜ" -ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸੀ, ਵਿਵਾਦਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਪਰਾਧ ਸਿਰਫ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪੀੜਤ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਅਤੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 (2) (ਵੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਨਜਾਤੀ (ਅੱਤਿਆਚਾਰ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ) ਐਕਟ ਟਿਕਾਊ ਨਹੀਂ ਹੈ।

18. ਇਸਲਈ, ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜੁਰਮ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਤੱਥ 'ਤੇ ਸਥਾਪਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੂਚਨਾ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਜਾਂ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਕਬੀਲੇ ਦੇ ਕਿਸੇ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਇਸ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਅਪਮਾਨਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਨਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਪੀੜਤ ਅਜਿਹੀ ਜਾਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਧਿਰਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਇਲਜ਼ਾਮ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ ਜੋ ਜਾਇਦਾਦ ਉੱਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3(1)(ਆਰ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਜੁਰਮ ਨਹੀਂ ਬਣਦਾ ਹੈ।

19. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਡਾ. ਸੁਭਾਸ਼ ਕਾਸ਼ੀਨਾਥ ਮਹਾਜਨ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਅਤੇ ਏ.ਐਨ.ਆਰ.[7] ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਜਾਂਚਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ। ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਯੂਨੀਅਨ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸਮੀਖਿਆ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇੱਕ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੀ ਯੂਨੀਅਨ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ. ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 482 ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ:

> "52. ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਕੋਈ ਧਾਰਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਅਤੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਕਬੀਲਿਆਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਇੱਕ ਵਰਗ ਵਜੋਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉੱਚ ਜਾਤੀਆਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਜਾਂ ਕੁਲੀਨ ਵਰਗ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਸਦਾ ਸਹਾਰਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਝੂਠੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦਰਜ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਜਾਤ ਕਾਰਨ ਹੈ। ਇਹ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਅਸਫਲਤਾ ਕਾਰਨ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਜਾਤੀ ਕਾਰਕ ਕਾਰਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੰਮ ਲਈ ਜਾਤਪਾਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਅਤੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਕਬੀਲਿਆਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਪਛੜੇਪਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਪਹਿਲੀ ਸੂਚਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਦਰਜ

---

7 (2018) 6 ਐਸਸੀਸੀ 454

8 (2020) 4 ਐਸਸੀਸੀ 761

ਕਰਨ ਦੀ ਹਿੰਮਤ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੇ, ਬਹੁਤ ਘੱਟ, ਇੱਕ ਛੂਠੀ। ਜੇਕਰ ਇਹ ਛੂਠਾ/ਅਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਨੁਕਸਦਾਰ ਜਾਂਚ ਦੇ ਕਾਰਨ ਜਾਂ ਜਾਤੀ ਕਾਰਕ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਮਨੁੱਖੀ ਅਸਫਲਤਾਵਾਂ ਸਮੇਤ ਹੋਰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕੁਝ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜੋ ਛੂਠੇ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜੋ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦਾ ਆਧਾਰ ਬਣ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਅਜਿਹੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕਾਰਨ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਬਦਲਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ 482 ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

20. ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ, ਸੋਧ ਐਕਟ (2018 ਦਾ ਕੇਂਦਰੀ ਐਕਟ ਨੰ. 27) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕਤਾ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪ੍ਰਥਵੀ ਰਾਜ ਚੌਹਾਨ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਓਆਰਐਸ.9 ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 482. ਇਹ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ:

> “12. ਅਦਾਲਤ, ਬੇਮਿਸਾਲ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਨਿਪਟਾਏ ਪੈਰਾਮੀਟਰਾਂ 'ਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਕੇਸਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਧਾਰਾ 482 ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਉਲਟ ਕੋਈ ਦਲੀਲ ਨਹੀਂ ਉਠਾਈ ਗਈ ਹੈ। ”

21. ਗੇਰੀਜ ਪੈਂਟਾਈਆ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਦਲੀਲ ਮੁਲਜ਼ਮ ਦੀ ਜਾਤ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਨਾ ਕਰਨਾ ਸੀ ਪਰ ਤੱਥ ਲਗਭਗ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਸਨ ਕਿਉਂਕਿ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਿਵਲ ਝਗੜਾ ਲੰਬਿਤ ਸੀ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੇ ਜਾਤੀ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਗਾਲ੍ਹਾਂ ਕੱਢੀਆਂ ਹਨ। ਪੀੜਤ ਦੇ. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇੱਥੇ ਆਸ਼ਾਬਾਈ ਮਛਿੰਦਰ ਅਧਾਗਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਗਲਤ ਪੜ੍ਹਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਪੀੜਤ ਦੀ ਜਾਤ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪਰ ਐਫਆਈਆਰ ਵਿੱਚ ਮੁਲਜ਼ਮ ਉੱਚ ਜਾਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੋਣ ਦੀ ਗੱਲ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਬੰਬਈ ਦੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਇਸ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਐਫਆਈਆਰ ਵਿੱਚ ਮੁਲਜ਼ਮ ਦੀ ਜਾਤ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3(1) (xi) ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਨਹੀਂ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਬੰਬੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਜਾਂਚ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ

ਦੋਸ਼ੀ ਜਾਂ ਤਾਂ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਜਾਂ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਨਜਾਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਲਈ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਿਆਂ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ।

---

9 (2020) 4 ਐਸਸੀਸੀ 727

22. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਦੋਸ਼ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਨਹੀਂ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉੱਤਰਦਾਇਕ ਨੰਬਰ 2 ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਤੱਥ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਸੀ। ਸਮਾਜ ਦੇ ਇੱਕ ਕਮਜ਼ੋਰ ਤਬਕੇ ਅਤੇ ਉੱਚ ਜਾਤੀ ਦੇ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿਚਕਾਰ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਝਗੜੇ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਪੀੜਤ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਦੇ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਦੋਸ਼ ਨਾ ਲਗਾਏ ਗਏ ਹੋਣ। ਫਿਰ ਵੀ, ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸੂਚਨਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਦੀ ਜਾਤ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਸੀ, ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੈਰ-ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਗਿਆਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਿਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨ 'ਤੇ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ।

23. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇੱਕ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਈਸ਼ਵਰ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ. ਬਨਾਮ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਅਤੇ ਏ.ਐਨ.ਆਰ.10 ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਨੂੰ ਅੰਸ਼ਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਮਨਾਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 482 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਾਇਰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਜਾਂ ਫਿਰ ਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਤ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਦੇ ਦਖਲ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ:

> "9. ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਬਾਹਰੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਅਤੇ ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਨਿਪਟ ਗਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਨਿਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਲਈ ਧਾਰਾ 482 ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ। ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਨੂੰ ਅੰਸ਼ਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਮਨਾਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ 'ਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਦੰਡ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਈ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ। ਉਸ ਨੂੰ ਕਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਪਲਬਧ ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਦੋਸ਼ ਜਾਂ ਦੋਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਹੀ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 482 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਇਹ ਦੇਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਕੋਡ ਦੇ ਤਹਿਤ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ, ਜਾਂ ਫਿਰ ਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਤ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਲਈ ਉਸ ਦੇ ਦਖਲ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਪੁਲਿਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 482 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ। ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਨਾ ਕਿ ਅੰਸ਼ਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਸ ਅਪੀਲ ਦੀ

---

10 (2018) 13 ਐਸਸੀਸੀ 612

ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ। ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਪੁਲਿਸ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

24. ਉਪਰੋਕਤ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਸੀਂ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3(1)(ਆਰ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਦੋਸ਼ ਨਹੀਂ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਉਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

25. ਹੋਰ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਐਫਆਈਆਰ ਨੂੰ ਸਮਰੱਥ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕੇਸ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਕਿ ਇਹ ਅੰਤਰ-ਪਾਰਟੀ ਵਿਵਾਦ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਅਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਮਾਨ ਵਿਸ਼ੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਿ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਘਟਨਾ ਦੀਆਂ ਦੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤਾਰੀਖਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ।

ਕਲਪਨਾ ਕੇ. ਤ੍ਰਿਪਾਠੀ

ਅਪੀਲ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Pallav

PALLAV THAKUR ADVOCATE